

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра хореографії та фітнесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувачка кафедри



Ю.ТАРАНЕНКО

03 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

**Теорія і методика викладання українського
народно-сценічного танцю**

Спеціальність: 024 Хореографія

Освітньо-професійна програма: «Хореографія»

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Запоріжжя, 2024

Робоча програма «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 024 Хореографія.

Освітньо-професійної програми: «Хореографія».

Розробник: викладач кафедри хореографії та фітнесу Ільїн Дмитро Вікторович.

Робочу програму погоджено робочою групою ОПП «Хореографія» та схвалено на засіданні кафедри хореографії та фітнесу від 03 вересня 2024 року (протокол № 1)

Завідувачка кафедри



Юлія ТАРАНЕНКО



Гарантка освітньо-професійної програми

Олена МАРТИНЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
	Спеціальність: 024 Хореографія		
Змістових модулів – 8	Освітньо-професійна програма: «Хореографія»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
Мова навчання: українська		Семестр	
		5-6	5-6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		8-год.	4-год.
		Практичні	
		32-год.	18-год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
80-год.	98-год.		
	Вид контролю: Залік, екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – **33.3/66.6**

для заочної форми навчання – **18.3/81.6**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» є надання майбутньому фахівцю базових знань, умінь та навичок з теорії і методики виконання українського народно-сценічного танцю та його викладання в закладах різного типу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання українського народно-сценічного танцю» є:

- ознайомлення з історією виникнення та шляхами розвитку українського народного хореографічного мистецтва;
- засвоєння історії, теорії, передового досвіду відомих шкіл українського народно-сценічного танцю;
- вивчення танців різних регіонів України у їх достеменному характері та притаманній манері виконання;
- розвиток танцювальної техніки, акторської та музичної виразності;
- формування базових знань і практичних умінь з методики виконання та методики викладання українського народно-сценічного танцю в закладах освіти та культури.

Основні компетентності та результати навчання згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Загальні:

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові:

СК 01. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

СК 04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК 05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК 06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК 07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК 08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК 10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК 11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК 12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК 14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК 15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програмні результати навчання:

ПР 02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПР 03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПР 05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПР 06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПР 09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно категоріальним апаратом.

ПР 10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР 11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР 12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР 13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР 15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР 16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР 17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР 19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР 20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

2. Програма навчальної дисципліни

5 семестр

Змістовий модуль 1. Засвоєння практичного матеріалу (Гуцульщина)

Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 2. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.

Тема 1. Характерні особливості хореографічного мистецтва Гуцульщини.

Тема 2. Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Гуцульщини.

Змістовий модуль 3. Засвоєння практичного матеріалу (Хореографічне мистецтво Гуцульщини)

Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 4. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.

Тема 1. Професійні танцювальні колективи Гуцульщини, їх історія та репертуар.

Тема 2. Вивчення базових рухів з танців Гуцульщини.

6 семестр

Змістовий модуль 5. Засвоєння практичного матеріалу (Гуцульщина)

Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 6. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.

Тема 1. Національний костюм Гуцульщини.

Тема 2. Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Гуцульщини.

Тема 3. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Змістовий модуль 7. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Закарпаття: історія, теорія, практика.

Тема 1. Характерні особливості хореографічного мистецтва Закарпаття.

Тема 2. Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Закарпаття.

Змістовий модуль 8. Засвоєння практичного матеріалу (Закарпаття)

Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.

Тема 2. Національний костюм Закарпаття.

Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Закарпаття.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усьог о	у тому числі			усьог го	у тому числі		
		л.	пр.	с.р.		л.	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5 семестр								
Змістовий модуль 1. Засвоєння практичного матеріалу (Гуцульщина)								
Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	15	-	6	9	15	-	2	13
Разом	15	-	6	9	15	-	2	13
Змістовий модуль 2. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.								
Тема 1. Характерні особливості хореографічного мистецтва Гуцульщини.	7	2	-	5	7	2	-	5
Тема 2. Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Гуцульщини.	8	-	2	6	8	-	2	6
Разом	15	2	2	11	15	2	2	11
Змістовий модуль 3. Засвоєння практичного матеріалу (Хореографічне мистецтво Гуцульщини)								
Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	15	-	6	9	15	-	2	13
Разом	15	-	6	9	15	-	2	13
Змістовий модуль 4. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.								
Тема 1. Професійні танцювальні колективи	7	-	2	5	7	-	-	7

Гуцульщини, їх історія та репертуар.								
Тема 2. Вивчення базових рухів з танців Гуцульщини.	8	-	2	6	8	-	2	6
Разом	15	-	4	11	15	-	2	13
6 семестр								
Змістовий модуль 5. Засвоєння практичного матеріалу (Гуцульщина)								
Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.		-	4	11	15	-	2	13
Разом	15	-	4	11	15	-	2	13
Змістовий модуль 6. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Гуцульщина: історія, теорія, практика.								
Тема 1. Національний костюм Гуцульщини.	5	2	-	3	3	-	-	3
Тема 2. Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Гуцульщини.	5	-	2	3	6	-	2	4
Тема 3. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	5	-	2	3	6	-	2	4
Разом	15	2	4	9	15	-	4	11
Змістовий модуль 7. Хореографічне мистецтво локального регіону України – Закарпаття: історія, теорія, практика.								
Тема 1. Характерні особливості хореографічного мистецтва Закарпаття.	8	2	-	6	7	2	-	5
Тема 2. Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Закарпаття.	7	-	2	5	8	-	2	6

Разом	15	2	2	11	15	2	2	11
Змістовий модуль 8. Засвоєння практичного матеріалу (Закарпаття)								
Тема 1. Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	5	-	2	3	5	-	-	5
Тема 2. Національний костюм Закарпаття.	5	2		3	3	-	-	3
Тема 3. Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Закарпаття.	5	-	2	3	7	-	2	5
Разом	15	2	4	9	15	-	2	13
Всього	120	8	32	80	120	4	18	98

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Характерні особливості хореографічного мистецтва Гуцульщини.	2	2
2.	Національний костюм Гуцульщини.	2	-
3.	Характерні особливості хореографічного мистецтва Закарпаття.	2	2
4.	Національний костюм Закарпаття.	2	-
Всього		8	4

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	6	2

2.	Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Гуцульщини.	2	2
3.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	6	2
4.	Професійні танцювальні колективи Гуцульщини, їх історія та репертуар.	2	-
5.	Вивчення базових рухів з танців Гуцульщини.	2	2
6.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	4	2
7.	Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Гуцульщини.	2	2
8.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	2	2
9.	Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Закарпаття.	2	2
10.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	2	-
11.	Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Закарпаття.	2	2
Разом		32	18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та зміст	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	9	13
2.	Характерні особливості хореографічного мистецтва Гуцульщини.	5	5
3.	Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Гуцульщини	6	6

4.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	9	13
5.	Професійні танцювальні колективи Гуцульщини, їх історія та репертуар.	5	7
6.	Вивчення базових рухів з танців Гуцульщини.	6	6
7.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	11	13
8.	Національний костюм Гуцульщини.	3	3
9.	Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Гуцульщини.	3	4
10.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу	3	4
11.	Характерні особливості хореографічного мистецтва Закарпаття.	6	5
12.	Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Закарпаття.	5	6
13.	Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	3	5
14.	Національний костюм Закарпаття.	3	3
15.	Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Закарпаття.	3	5
Разом		80	98

7. Методи навчання

Викладання дисципліни передбачає використання наступних методів навчання: аналіз, синтез, пояснення, розповідь, бесіда, вправи, ілюстрування, демонстрування.

8. Засоби оцінювання

Форми оцінювання: поточне оцінювання (усні відповіді, практичний розбір питань, практична демонстрація), підсумкове оцінювання (залік, екзамен).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

5 семестр

Лекції	денна	заочна
Характерні особливості хореографічного мистецтва Гуцульщини.	8	8
Практичні		
Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	10	10
Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Гуцульщини.	12	10
Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	14	10
Професійні танцювальні колективи Гуцульщини, їх історія та репертуар.	12	-
Вивчення базових рухів з танців Гуцульщини.	14	12
Самостійна	30	50
Разом за 1 семестр	100	100
	Залік	

6 семестр

Лекції	денна	заочна
Національний костюм Гуцульщини.	6	-
Характерні особливості хореографічного мистецтва Закарпаття.	6	8
Національний костюм Закарпаття.	6	-
Практичні		
Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	8	8
Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Гуцульщини.	8	8
Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	8	8

Види, назви, методика вивчення та виконання жіночих і чоловічих рухів у танцях Закарпаття.	8	8
Розучування вправ біля опори та комбінацій на середині залу.	10	-
Комбінації на середині залу, етюдні форми на основі танцювальної лексики Закарпаття.	10	10
Самостійна	30	50
Разом за 2 семестр	100	100
	Екзамен(100)	

Шкала оцінювання ЄКТС:

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX(з можливістю повторного складання)
1-34	F(з обов'язковим повторним вивченням ОК)

10. Рекомендована література

Базова

1. Василенко. К. Ю. Лексика українського народного-сценічного танцю, 3-тє вид. Київ: Мистецтво, 1996. 496 с.
2. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 376 с.
3. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 416 с.

4. Повалій Т.Л. Теорія та методика викладання українського народного танцю: навч. посібн., Суми : СПДФО Повалій К. В., 2015. 252 с.
5. Чміль В. А. Танці Запорізького краю в обробці З. Сизоненка. Мелітополь: ООО «Видавничий будинок ММД», 2005. 340 с.

Додаткова література

1. Василенко К. Ю. Український народний танець. Київ: Мистецтво, 1981. 160 с.
2. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. Київ: ІПКГ1К, 1997. 282с.
3. Голдрич О., Хитряк С. Музична хрестоматія. Львів: Край, 2003. 232 с.
4. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ: Академія наук Української РСР, 1962. 360 с.
5. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ: Академія наук Української РСР, 1962. 360 с.
6. Гуменюк А. Українські народні танці: Наукова думка, 1969. 616 с.
7. Забрєдовський С. Г. Витоки українського танцю : навчально-методичний посібник: Центр національних культур, Київ 2008. 191 с.
8. Забрєдовський С. Г. Витоки українського танцю : навчально-методичний посібник: Центр національних культур, Київ 2008. 191 с.
9. Зайцев Є, Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця: Нова книга, 2009. 189 с.
10. Зайцев Є, Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця: Нова книга, 2009. 189 с.
11. Козирєва А.А., Бурлей Л.О. Історія українського народного танцю: метод. посіб. та довідк. мат. щодо історії українського народного танцю. Краматорськ: ДОНМЦК, 2020. 58с.
12. Колесниченко Ю. В. Інструменти хореографа. Термінологія хореографії. Київ: Освіта України, 2012. 660 с.
13. Ніколаєва Т.О. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ: Дніпро, 2005. 320 с.

14. Степовичка Л.Н. «Славутич» - ансамбль козацької слави. Історія й сьогодення в інтерв'ю, статтях і світлинах. Дніпро: Ліра, 2021. 188 с.
15. Теорія і методика хореографії у питаннях і відповідях: навчальний посібник для студентів спеціальності Хореографія / колектив авторів за заг. ред. О.В.Мартиненко. Мелітополь: ПП Скребейко П.В., 2018. 344с.
16. Традиційно-побутові танці України: хрестоматія. Рівне: Волинські обереги, 2019. 280 с.